



אדר תשס"ב

ב"ה

## השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל שיעור לפורים: על חשיבות פרשת הסוס לנס פורים

(על פי שיעור של הרב מרדכי סבתו)

- העיר שושן אשר בתחילה נאמר עליה "והעיר שושן נבוכה", נהפך לאחר הנס ל"והעיר שושן צהלה ושמחה".
- בעוד שתגובת היהודים לאגרות המן היתה "שק ואפר יוצע ל ר ב י ס", הרי שתגובת הגויים לאגרות מרדכי היא "ו ר ב י ס מעמי הארץ מתיידיים".

### 4. אסתר ח' ט"ו

"ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור וע ט ר ת זהב גדולה"

### 5. העימות הראשון בין המן למרדכי בפרק ג':

"וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כרעים ומשתחווים להמן, כי כן ציוה לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה".  
"ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי".  
"וירא המן כי אין מרדכי כרע ומשתחוה לו, וימלא המן על מרדכי חימה".

### 6. העימות השני בין המן למרדכי בפרק ו':

"ויאמר המלך להמן, מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי".  
"ויקח המן את הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי וירכיבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו".

### 7. מגילה יב ע"א:

"שאלו תלמידיו של רשב"י, מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל, שבאותו דור כליה? אמר להם: אמרו אתם, אמרו לו: מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע, אמר להם: אי"כ שבשושן יהרגו שבכל העולם כולו אל יהרגו, אמרו לו: אמור אתה, אמר להם מפני שהשתחוו לצלם" (רש"י - השתחוו לצלם בזמן נבוכדנאצר, עיין דניאל ג).

### 8. חטאם של אנשי שושן - מגילה יב ע"א:

"מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע",

### 9. תשובה נוספת של שושן בלבד (ד, טו-טז):

"ותאמר אסתר להשיב אל מרדכי, לך כנוס את כל היהודים ה נ מ צ א י ס ב ש ו ש ן ו צו מו ע ל ו ו א ל ת א כ ל ו ו ל א ת ש ת ו ש ל ש ת י מ ים ל י ל א ו י ו י ס".

### 10. אסתר ט, יג:

"אם על המלך טוב ינתן גם מחר ליהודים אשר בשושן לעשות כדת היום", בעוד שהיהודים אשר בכל מדינות המלך נקהלו ועמוד על נפשם ו נ ו ח מאויביהם ... ביום שלשה עשר לחודש אדר, הרי שהיהודים אשר בשושן נקהלו בשלושה עשר בו ובארבעה עשר בו.

### 1. במסכת מגילה (יב ע"ב) אומר רבא:

"אלמלא אגרות הראשונות, לא נשתייר מ'שונאיהן של ישראל' (לשון נקיה כלפיה ישראל) שריד ופליט".

ופירש רש"י:

"אלמלא אגרות ראשונות ששלח ממוכן (הוא המן) להיות כל איש שורר בביתו ומדבר כלשון עמו, שהוחזק בהן שוטה בעיני האומות, לא נשתייר מ'שונאי ישראל' שריד ופליט שהיו ממהרים להרגם במצות המלך באגרות האמצעיות ולא היו ממתניים למועד".

### 2. ההקבלה בין האגרות

יב ויקראו ספרי המלך בחדש הראשון בשלושה עשר יום בו ויקתב ככל-אשר-צנה המן אל אחשדרפני-המלך ואל-הפחות אשר על-מדינה ומדינה ואל-שרי עם וגם מדינה ומדינה ככתבה וגם וגם כלשונו בשם המלך אחשורוש נכתב ונחתם בטבעת המלך. יג ונשלחו ספרים בידי הרצים אל-כל-מדינות המלך להשמיד להרג ולאבד את-כל-היהודים מנער ועד-זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש שנים-עשר הוא-חדש אדר ושללם לבז. יד פתשגן הכתב להנתן דת בכל-מדינה ומדינה גלוי לכל-העמים להיות עתדים ליום הזה. טו הרצים יצאו דחופים בדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה והמלך והמן ישבו לשותות והעיר שושן נבוכה.

ויקראו ספרי-המלך בעת-ההיא בחדש השלישי הוא-חדש סיון בשלושה ועשרים בו ויקתב ככל-אשר-צנה מרדכי אל-היהודים ואל-האחשדרפנים והפחות ושרי המדינות אשר מהדו ועד-כוש שבע ועשרים ומאה מדינה ומדינה ככתבה וגם וגם כלשונו ואל-היהודים ככתבם וכלשונו. י ויקתב בשם המלך אחשורוש ונחתם בטבעת המלך וישלח ספרים בידי הרצים בסוסים רכבי הרקש עיר-ועיר להקהל על-נפשם להשמיד ולהרג ולאבד את-כל-חיל עם ומדינה הצרים אתם טף ונשים ושללם לבז. יב ביום אחד בכל-מדינות המלך אחשורוש בשלושה עשר לחדש שנים-עשר הוא-חדש אדר. יג פתשגן הכתב להנתן דת בכל-מדינה ומדינה גלוי לכל-העמים ולהיות היהודיים (היהודים) עתודים (עתידיים) ליום הזה להנקם מאיביהם. יד הרצים רכבי הרקש האחשדרפנים יצאו מבהלים ודחופים בדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה.

### 3. העקרון של "ונפוך הוא":

- העץ אשר הכין המן למרדכי, שימש בסופו של דבר לתליית המן עצמו
- בית המן אשר נבנה על ידו ברוב עמל, ניתן בסופו של דבר למרדכי.
- טבעת המלך שנתנה להמן נתנת לאחר הנס למרדכי